

Hygienpass: Information till aktörer och tillsynsmyndigheter inom livsmedelsbranschen

HEM BEHÖVER ETT HYGIENPASS?

Hygienpass krävs av person som arbetar i en livsmedelslokal **och** hanterar oförpackade, lättfördärliga livsmedel (livsmedelslagen 297/2021 19 § 1 mom.). [På Livsmedelsverkets webbplats](#) finns mer detaljerad information om vem som är skyldig att ha hygienpass.

HUR FÅR MAN HYGIENPASS?

Man får ett hygienpass när man klarar hygienpasstestet som ordnas av en hygienpasstestare godkänd av Livsmedelsverket.

MED VILKEN INFORMATION BEVILJAS HYGIENPASSET?

Hygienpasset beviljas med fullständiga namn och finska personbeteckning. Om personen ännu inte har en finsk personbeteckning beviljas ett hygienpass med fullständigt namn och födelsedatum. Om hygienpasset har beviljats före den 10 juni 2024 beviljades hygienpasset med förnamn, efternamn och födelsedatum. Hygienpasset finns också hygienpasstestarens beteckning och namn, testdatum och ett serienummer.

HURUDANT ÄR HYGIENPASSET?

Hygienpasset enligt Livsmedelsverkets modell består av ett pappersintyg i A4-storlek och ett plastkort. Hygienpasset kan inte erhållas elektroniskt. Båda originaldelarna kan användas som intyg om hygienkompetens. Du hittar ett modellhygienpass [på Livsmedelsverkets sida](#). Hygienpasset kan även vara i enlighet med Livsmedelsverkets (hygienpass beviljade åren 2002-2006) eller Livsmedelssäkerhetsverkets Evira-modell (hygienpass beviljade åren 2006-2018).

HUR LÄNGE GÄLLER HYGIENPASSET?

Hygienpasset gäller tills vidare från det datum då det har beviljats. Hygienpasset går alltså inte ut om inte situationen ändras genom en senare lagändring. Beviljandedatum är detsamma som testdatum. Om personens namn har ändrats och hygienpasset beviljats på basis av födelsedatum ska personen beställa ett nytt hygienpass med korrekta personuppgifter. Om båda delarna av hygienpasset har tappats bort, det har gått mer än 5 år sedan hygienpasstestet och hygienpasset beviljades på basis av födelsedatum, ska hygienpasstestet göras på nytt.

AKTÖRENS ALLMÄN SKYLDIGHET ATT HANDLEDA

Livsmedelsföretagare ska se till att den personal som hanterar livsmedel övervakas och instrueras och/eller utbildas i livsmedelshygien på ett sätt som är anpassat till deras arbetsuppgifter. (Europaparlamentets och rådets förordning om livsmedelshygien 852/2004, punkt 1, kapitel XII i bilaga II) Livsmedelsföretagares skyldighet att säkerställa är ständigt.

Det här gäller alla som arbetar i en livsmedelslokal, oberoende av vilka livsmedel som hanteras eller på vilket sätt de hanteras. Även personer som arbetar i en livsmedelslokal, till exempel underhålls- och städpersonal, och i vars uppgifter inte ingår egentlig hantering av livsmedel ska vara medvetna om och kunna beakta effekterna av deras arbetsmetoder och förfaranden då det gäller livsmedel som hanteras i livsmedelslokalen.

HUR OCH NÄR AKTOREN SÄKERSTÄLLER ATT ARBETAREN HAR HYGIENPASS?

Aktören ska kräva hygienpass av en arbetare om arbetaren hanterar oförpackade, lättfördärliga livsmedel i en livsmedelslokal. Hygienpass krävs om personen har arbetat i tre månader. Även tidigare motsvarande arbete räknas med i de tre månaderna, dvs. de tre månaderna nollas inte i början av varje nytt arbetsförhållande. (Livsmedelslagen 297/2021 19 § 1 mom.)

Alla arbetare av vilka hygienpass krävs ska uppvisa någondera delen (kort eller pappersintyg) av sitt ursprungliga hygienpass till aktören. Aktören ska också säkerställa att hygienpasset faktiskt tillhör den person som uppvisar det. En annan person eller enhet (t.ex. rekryteringsbyrå, arbetsförmedling) får inte till exempel ansvara för kontroll av hygienpasset eller bevisa ärendet direkt till aktören för den anställdes räkning.

Hygienkompetens kan inte påvisas genom att uppvisa fotokopior på hygienpasset, testdatumet eller nummerserien på hygienpasset, med examensbetyg inom livsmedelsbranschen eller med utländska hygienpass.

Vid behov kan Livsmedelsverket godkänd hygienpasstestaren ge ett så kallat tillfälligt intyg, ifall den person som godkänt har genomfört hygienpasstestet ber om detta för sig själv till exempel för en anställningsintervju. Det här är ett fritt formulerat intyg skrivet av testaren, på vilket testaren intygar att ifrågavarande person har deltagit i ett hygienpasstest som testaren har ordnat och genomfört testet godkänt. Arbetaren ska alltid uppvisa sitt ursprungliga hygienpass i enlighet med Livsmedelsverkets modell till arbetsgivaren. Ett så kallat tillfälligt intyg är inte ett hygienpass i enlighet med Livsmedelsverkets modell och ersätter inte ett egentligt hygienpass. Livsmedelsverket ansvarar inte för att testarna ger så kallade tillfälliga intygen.

AKTÖRENS BOKFÖRINGSPLIKT

Livsmedelsföretagaren ska föra bok över den livsmedelshygieniska kompetensen hos personer som arbetar i livsmedelslokalen och på begäran visa upp uppgifterna för tillsynsmyndigheten (livsmedelslagen 297/2021 19 § 3 mom.). Det ligger på företagarens ansvar hur denna organiserar ovan nämnda saker med tanke på dataskyddet och datasäkerheten. De anställdas dataskydd hindrar inte företagaren från att uppfylla sin lagstadgade skyldighet.

VILKEN SLAGS BOKFÖRING KAN VARA?

Journalföringen kan bestå av kopior på uppvisade hygienpass eller en förteckning över personer av vilka hygienpass krävs och som har uppvisat sitt ursprungliga hygienpass till aktören. I sådana livsmedelslokaler där endast ett fåtal personer arbetar kan även det att arbetarna uppvisar sina ursprungliga hygienpass till en inspektör anses utgöra bokföring. Bokföringen kan vara i pappersformat, i elektroniskt format eller i bägge formaten. Aktören ska kunna påvisa detta till tillsynsmyndigheten. Aktören ska inte hämta de anställdas originalhygienpass till sig själv.

HUR OCH VAD UTÖVER LIVSMEDELSÖVERVAKAREN?

Övervakaren ser till att aktören har sett till att varje anställd som hanterar oförpackade lättförädlade livsmedel och arbetar i livsmedelslokalen har ett hygienpass enligt Livsmedelsverkets modell **och** att aktören har fört bok över sina anställdas hygienkompetens. Vid kontrollbesöket kan övervakaren be den anställde att visa upp ett hygienpass och ett identitetsbevis. Övervakaren har rätt att se till att hygienpasset tillhör den anställde i fråga.

Livsmedelstillsynsmyndigheten utövar tillsyn över livsmedelslokaler i enlighet med systemet för publicering av uppgifter om livsmedelstillsynen, Oiva. Verifiering av hygienkompetens övervakas i enlighet med Oiva-anvisningen 4.6. Om allt är i sin ordning kommer övervakaren att ge en Oiva-bedömning Utmärkt. Om några av de kontrollerade sakerna inte är i sin ordning kommer övervakaren att ge Oiva-bedömning Bra. Om aktören inte har fullgjort sina skyldigheter enligt livsmedelslagen, utfärdar övervakaren en Oiva-bedömning Bör korrigeras. Om Bör korrigeras upprepas ger övervakaren Oiva-bedömning Dålig.

YTTERLIGARE INFORMATION

[Livsmedelsverkets Hygienpass webbplats](#), Hygienpass Kundservice: hygieniapassi@ruokavirasto.fi, Servicenummer öppet 029 5300 402 på tisdagar kl. 9-12